

SMĚRNICE ŘEDITELE MG 14/2010
upravující nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací
dosažených s podporou z veřejných prostředků

I. Úvod

1. V souladu s ust. § 16 odst. 3 zák. č. 130/2002 Sb. v platném znění (dále jen „zákon“) a se stanoviskem Rady pro výzkum, vývoj a inovace vydávám tuto směrnici, která upravuje způsob nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací v Moravské galerii v Brně.
2. Podpora výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků (dále jen podpora) včetně práv a povinností všech subjektů, které se na tomto procesu podílejí, je upravena v zákoně č. 130/2002 Sb. ve znění pozdějších novel. Moravská galerie v Brně může do tohoto procesu vstupovat jako příjemce podpory ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) zákona.
3. Výsledkem procesu výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) jsou nové vědomosti, poznatky a dovednosti, návrhy nových výrobků, postupů nebo služeb nebo jejich praktické zavedení, jak jsou vymezeny v § 2 odst. 2 písm. k) zákona. Tyto výsledky je třeba chránit, zejména v případě, kdy se jedná o výsledky, které jsou způsobilé ke komerčnímu nebo účelovému využití, aby využitím výsledku nezískal některý ze subjektů výhodu v hospodářské soutěži, neboť by se mohlo jednat o nedovolenou nepřímou podporu.

II. Vymezení pojmů

1. Poskytovatelem podpory je organizační složka státu, další veřejné zdroje a soukromé nadace, které rozhodují o poskytnutí podpory a které tuto podporu poskytují (např. MK ČR).
2. Příjemcem podpory je uchazeč – Moravská galerie v Brně (dále jen MG), v jehož prospěch bylo o poskytnutí podpory poskytovatelem rozhodnuto a který zaměstnává řešitele.
3. Podporu lze poskytnout jen v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje v platném znění a příslušnými poskytovateli, a to jako účelovou nebo institucionální podporu.
4. Projektem výzkumu a vývoje je soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti potřebné k dosažení cílů ve výzkumu, vývoji a inovacích formulovaný uchazečem ve veřejné soutěži ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo poskytovatelem v rámci zadání veřejné zakázky (dále jen „projekt“).
5. Základním výzkumem se rozumí teoretická nebo experimentální práce prováděná zejména za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na uplatnění nebo využití v praxi (§ 2 odst. 1 písm. a) zákona).
6. Aplikovaným výzkumem je teoretická a experimentální práce zaměřená na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb (§ 2 odst. 1 písm. b) zákona).
7. Experimentálním vývojem se rozumí získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností pro návrh nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb (dále jen „vývoj“). (§ 2 odst. 1 písm. c) zákona).

III. Práva k výsledkům a jejich využití

1. Všechna majetková práva k výsledkům výzkumu a vývoje náleží Moravské galerii v Brně. Osobnostní práva autorů nejsou tímto postupem dotčena a uplatňují se v souladu s příslušným právním předpisem (zákon č. 121/2000 Sb. v platném znění – autorský zákon).
2. Povinnost zabývat se ochranou výsledků VaVaI přísluší sekretariátu ředitele, odpovědný za splnění povinností MG v této oblasti je tajemník MG.
3. Práva v důsledku činnosti MG jako příjemce podpory VaVaI, která není veřejnou zakázkou, patří Moravské galerii v Brně (§ 16 odst. 3 zákona). Konkrétní osobou, která projekt realizuje, je řešitel. V případě, že řešitel je zaměstnancem MG a výsledkem je autorské dílo ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., jedná se o tzv. zaměstnanecké dílo ve smyslu § 58 a násl. autorského zákona. Řešitel proto není oprávněn výsledky VaVaI zveřejnit bez souhlasu zaměstnavatele, který je příjemcem podpory. K udělení souhlasu s publikováním výsledků VaVaI je příslušný ředitel MG. Porušení této povinnosti zaměstnance je třeba řešit postupem podle zákoníku práce.
4. V případě, že činností MG v oblasti VaVaI bude dosaženo výsledku, který je způsobilý k informačnímu nebo průmyslovému využití a v případě, že výsledků bude dosaženo jenom z části na základě podpory z veřejných prostředků, je MG povinna uzavřít s uživatelem výsledků smlouvu o využití výsledků nejpozději před ukončením řešení projektu. Náležitosti této smlouvy jsou uvedeny v § 11 zákona a při úpravě využití výsledků je třeba plně respektovat ustanovení § 16 odst. 4 zákona. V případě výsledků VaVaI plně financovaného z veřejných prostředků je MG povinna zpřístupnit výsledky všem zájemcům o jejich využití. Požadavek na poskytnutí výsledků VaVaI vyřizuje útvar stanovený v části III., odst. 1 této směrnice.
5. Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který nelze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské nebo obdobné tvůrčí činnosti, je vlastníkem výsledků poskytovatel podpory a jejich zveřejnění a využití je možné pouze s předchozím písemným souhlasem poskytovatele.
6. Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který lze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské nebo obdobné tvůrčí činnosti, potom MG, pokud poskytovatel nestanoví jinak, musí uplatnit právo k výsledkům, zajistit jejich právní ochranu (např. zákon 121/2000 Sb. – autorský zákon, zákon 478/1992 Sb. o užitných vzorech, zákon 527/1990 Sb. o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, všechny v platném znění) a po jejím udělení vlastnické právo převést na poskytovatele. Příjemce má nárok na úhradu prokazatelných nákladů s tím spojených, pokud nebyly součástí uznaných nákladů projektu.

IV. Vlastnictví majetku pro výzkum a vývoj

1. Jde-li o majetek pořízený z podpory na rozvoj výzkumu a vývoje, je jeho vlastníkem MG.
2. Pokud se na pořízení majetku podílí více účastníků projektu, řeší se vlastnictví příslušných podílů majetku podle ustanovení shora uvedeného zákona ve smlouvě nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory.

V. Zveřejňování výsledků výzkumu

1. Výsledky projektů výzkumu a vývoje musí být zveřejněny, a to buď v periodiku či v monografiích vydávaných Moravskou galerií v Brně nebo publikováním v externích tiscích. Při zveřejnění

výsledků výzkumu musí být v daném tisku či na jiném nosiči zřetelně uvedeno jméno autora a název instituce – Moravská galerie v Brně.

2. Pro zveřejňování v periodiku či v monografiích vydávaných Moravskou galerií v Brně není potřeba zvláštní schvalovací proces, neboť autorské příspěvky s výsledky výzkumu jsou před vydáním schvalovány ediční radou MG, resp. redakční radou Bulletinu MG a posuzovány externími recenzenty.
3. Zveřejňování v externích tiskovinách musí předcházet schválení tohoto zveřejnění vedoucím pracovníkem příslušného útvaru (např. vedoucím odboru sbírek).
4. Při zveřejňování výsledků výzkumu podporovaného Ministerstvem kultury ČR, GA ČR či z jiných veřejných zdrojů musí být tato skutečnost vždy uvedena, a to na místě, kde sdělení získá náležitou pozornost.
5. Na vyzvání tajemníka MG nebo vedoucího odboru sbírek musí každý řešitel připravit a v požadovaném formátu předat veškeré podklady nezbytné pro zařazení do RIV.

VI. Nakládání se ziskem vytvořeným v oblasti výzkumu a vývoje

1. MG vede v průběhu rozpočtového roku oddělenou účetní evidenci veškerých nákladů a výnosů neekonomické primární činnosti VaV. Výnosy z činností VaV jsou nejen poskytnuté institucionální a účelové prostředky na výzkum a vývoj bez ohledu na jejich poskytovatele, ale i výnosy z prodeje uplatněných výsledků základního a aplikovaného výzkumu či experimentálního vývoje, které instituce vytvořila.
2. MG zajistí pravidelné, průběžné sledování výsledku této účetně oddělené činnosti a přijme taková opatření, aby bylo možné zajistit vyrovnaný výsledek hospodaření v této činnosti k 31. 12. příslušného roku, tzn. že případný nerozpočtovaný výnos z činnosti VaV vloží ve sledovaném období zpět na úhradu účelných způsobilých nákladů výzkumu a vývoje. MG předkládá MK – Odboru výzkumu a vývoje – informaci o výsledku hospodaření v činnostech VaV za uplynulé čtvrtletí roku, a to vždy nejpozději do 12. dne následujícího kalendářního měsíce po ukončení čtvrtletí, za celé sledované roční období vždy nejpozději do 17. ledna následujícího roku.
3. V případě, že nebude z objektivních důvodů možné zajistit výsledek hospodaření v činnostech VaV vyrovnaný dle bodu 2, a bude vytvořen zisk z této činnosti, převede jej MG na základě předloženého, zdůvodněného návrhu poskytovateli (MK – Odboru výzkumu a vývoje) do příslušných fondů, a to do fondu odměn, fondu reprodukce majetku a rezervního fondu do limitů stanovených §56 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., a bude jeho použití ve všech uvedených fondech sledovat zvlášť.
4. Tento zisk zapojí v následujícím rozpočtovém období dle §57 odst. 3, §58 a 59 zákona č. 218/2000 Sb. výlučně na úhradu nákladů činnosti VaV způsobem stanoveným v těchto ustanoveních. Použití části rezervního fondu vytvořeného ze zisku z výzkumné činnosti je přípustné pouze v případě, že hospodaření organizace v hlavní činnosti po zapojení rezervního fondu je vyrovnané, tj. hospodaření organizace ve VaV je ztrátové. Pokud by byl v roce po zapojení zisku z výzkumné činnosti z rezervního fondu vytvářen zisk v hlavní činnosti, vrátí organizace nespoteřovanou část rezervního fondu tvořenou ze zisku výzkumu a vývoje zpět do rezervního fondu na analyticky sledovaný podúčet a použije ji v následujícím rozpočtovém období v případě vyrovnaného hospodaření v hlavní činnosti o zapojení rezervního fondu.
5. Pokud MG nevytvoří kladný výsledek hospodaření (zisk) a případné výnosy v průběhu sledovaného účetního období využije účelně a hospodárně k úhradě nutných způsobilých nákladů na primární činnosti VaV ve sledovaném účetním období, nebude porušena podmínka zpětné investice zisku a není rozhodující výsledek hospodaření MG.

6. V případě, že bude zisk z činnosti VaV vytvořen a MG jako celek vykáže kladný výsledek hospodaření (ať již daný ziskem z VaV nebo i z jiných činností), je nutné postupovat dle odst. VI bodu č.4 této Směrnice.
7. V případě, že bude zisk z činnosti VaV vytvořen a MG jako celek vykáže záporný zisk hospodaření (ztrátu), musí MG postupovat dle §57 odst.2, písm.a) nebo c) zákona č. 218/2000 Sb. Použije rezervní fond včetně jeho části tvořené převedeným ziskem z primární činnosti na úhradu tohoto zhoršeného hospodářského výsledku. Tímto okamžikem přestává MG plnit nezbytnou podmínku pro výzkumnou organizaci a je povinna dopisem statutárního zástupce do 7 pracovních dnů od zjištění:
 - a) tuto skutečnost oznámit Ministerstvu kultury, Odboru výzkumu a vývoje, který neodkladně bude informovat Radu pro výzkum a vývoj a zajistí okamžité ukončení poskytování podpory VaV,
 - b) na základě projednání s poskytovatelem vrátit veškerou poskytnutou podporu VaV, která je vázána na podmínku statutu výzkumné organizace za období, ve kterém přestala tuto podmínku plnit.
8. Pokud statutární zástupce, hlavní ekonom a koordinátor výzkumu MG společně nezajistí trvalé plnění výše uvedených podmínek a postupů, bude to znamenat ukončení podpory VaV ze strany MK.

VII. Závěrečné ustanovení

1. Vedoucí zaměstnanci zajistí prokazatelné seznámení všech zaměstnanců s touto směrnicí.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem vydání.

V Brně dne 17. prosince 2010

Marek Pokorný
ředitel Moravské galerie v Brně